

Beleidsplan VHA 2017-2021

Vereniging Historisch Amstelveen

Tel 020 6416824

Orion 19A
1188 BZ Amstelveen

historischamstelveen.nl
verhistoraveen@hetnet.nl

Inleiding

Het beleidsplan 2017-2021 is de basis voor de activiteiten van de Vereniging Historisch Amstelveen (VHA) in de komende periode. Eerst worden de doelstellingen, de middelen om de doelstellingen te bereiken, de organisatie van de VHA en het verloop van het ledenaantal weergegeven. Vervolgens wordt beschreven hoe de middelen in de periode 2017-2021 worden ingezet. Een onderdeel van dit beleidsplan is het beleidsplan van de redactiecommissie (paragraaf publicaties).

1.1 Doelstellingen

De doelstellingen, zoals vermeld in artikel 3, lid I van de Statuten, zijn de uitgangspunten van het beleid van de VHA. De doelstellingen zijn:

- a. de belangstelling voor de lokale geschiedenis van Amstelveen (Nieuwer-Amstel) te stimuleren;
- b. de plaatselijke geschiedenis te bestuderen en vast te leggen;
- c. de resultaten van studie en onderzoek voor een groter publiek toegankelijk te maken;
- d. de bronnen voor de lokale geschiedenis van Amstelveen te inventariseren en eventueel door aankoop of anderszins te verwerven;
- e. het in eigendom en/of bruikleen verwerven van artefacten, die de geschiedenis van Amstelveen betreffen of raken;
- f. een trefpunt te zijn van belangstellenden in de geschiedenis van Amstelveen, teneinde elkaar tot wederzijdse steun te zijn en informatie uit te wisselen;
- g. het historisch aanzien van Amstelveen te bewaren met name door monumentenzorg; en
- h. een standpunt te formuleren en uit te dragen inzake toekomstig archeologisch onderzoek.

1.2 Middelen

Om de doelstellingen te bereiken maakt de VHA gebruik van de volgende middelen:

- Publicaties (inclusief website en nieuwsbrief)
- Activiteiten
 - *Tentoonstellingen*
 - *Lezingen en excursies*
 - *Educatie*
 - *Onderzoek*
 - *Interviews*
 - *Collectievorming*
- Monumentenbeleid
- PR en externe relaties
 - *PR en ledenwerving*
 - *Externe relaties*
- Financiële middelen

1.3 Organisatie

De organisatie van de VHA is als volgt.

- **Bestuur**

Het bestuur bestaat uit zeven personen. Bestuursvergaderingen vinden ongeveer zeven tot

acht keer per jaar plaats. De controle op de uitvoering van bestuursbesluiten vindt plaats via de notulen van de vergadering.

- **Redactie**

De redactie bestaat uit drie personen en een adviseur. Het beleid ten aanzien van publicaties (Amstel Mare en Historische Reeks/Cahiers) berust bij de redactie, in nauw overleg met het bestuur. De redactie legt conform het Huishoudelijk Reglement voor haar beleid rechtstreeks verantwoording af aan de Algemene Ledenvergadering.

- **Werkgroepen**

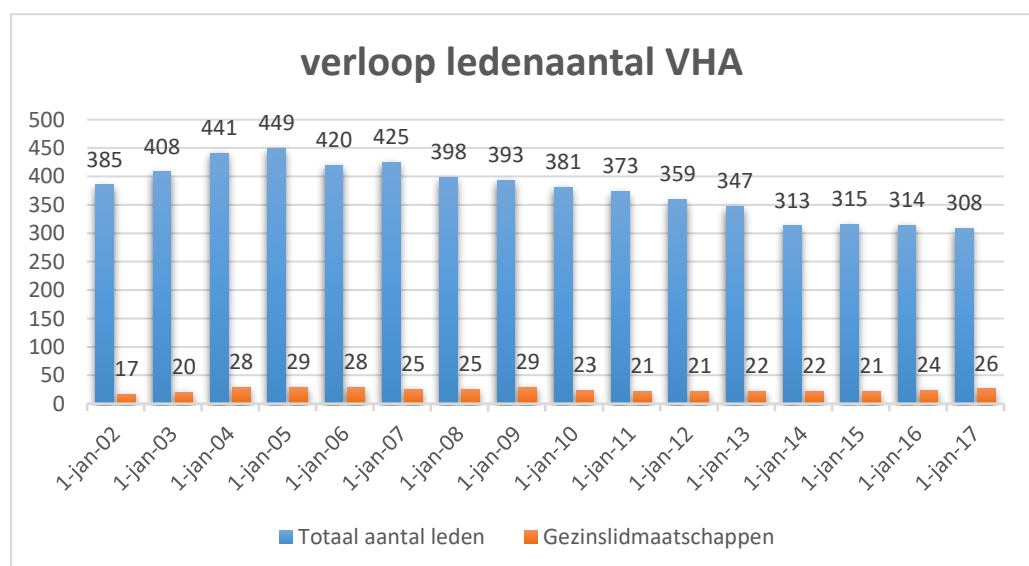
Werkgroepen bepalen zelf de inhoud van hun activiteiten en de besteding van het beschikbare budget. Over de werkzaamheden vindt terugkoppeling plaats aan het bestuur en via het jaarverslag aan de leden van de vereniging. Er zijn momenteel twee werkgroepen, te weten Archeologie en een Educatiewerkgroep. De werkgroep Archeologie werkt nauw samen met de Archeologische Werkgemeenschap voor Nederland (AWN), afdeling Amsterdam en omstreken. Vondstmateriaal dat is opgegraven tijdens enkele opgravingen op het (voormalig) grondgebied van Nieuwer-Amstel is opgeslagen in het verenigingscentrum van de VHA. Hier houden leden van de werkgroep Archeologie zich bezig met de verwerking van de vondsten. Voor de activiteiten van de Educatiecommissie, zie verder onder 'Educatie'. Een werkgroep Interviews is in oprichting.

- **Accommodatie**

De vereniging heeft de beschikking over een verenigingscentrum aan Orion 19A, een representatieve ruimte voor activiteiten, zoals het houden van lezingen, het geven van lessen en het houden van tentoonstellingen. Deze ruimte voldoet niet aan kwaliteitseisen op het gebied van klimaatbeheersing.

1.4 Ledenaantal

Het verloop van het ledenaantal in de periode 2002 tot en met 2016 is als volgt:

Als onderdeel van het totale aantal leden, zijn er momenteel twee ereleden.

Publicaties

- **Publicaties (beleidsplan redactie)**

Het bestuderen van en publiceren over de geschiedenis van Amstelveen is een belangrijke doelstelling van de VHA. Het draagt bij aan de vergroting van de kennis van de plaatselijke geschiedenis en maakt deze toegankelijk voor een groter publiek.

De vereniging heeft drie publicatieorganen: de Amstelveense Historische Reeks, de Historische Cahiers en het verenigingsblad Amstel Mare.

In de vorige beleidsperiode (2013-2016) hebben Amstel Mare en de Historische Cahiers een ander uiterlijk gekregen, ingegeven door de verbeterde technische mogelijkheden. De cahiers worden op A4-formaat geheel in kleur uitgevoerd. Ook Amstel Mare is met ingang van de jaargang 2015 geheel in kleur uitgevoerd. Vanaf de nieuwe beleidsperiode zal Amstel Mare op A4-formaat verschijnen. Dit is een volgende stap om het blad aantrekkelijk te maken voor een groter publiek.

Speerpunten voor de redactie in de nieuwe beleidsperiode zijn:

- het werven van auteurs van buiten de redactie;
- het voorbereiden van thema's voor Amstel Mare;
- samenwerking of afstemming met andere historische tijdschriften (overname artikelen of gezamenlijk uitwerken van een thema);
- het zoeken en beschrijven van materiaal over Amstelveen in andere archieven/musea om de diversiteit van de inhoud van het blad te waarborgen;
- het aanvullen van het register van Amstel Mare;
- het aanleveren van tekst aan lokale en regionale media om de inhoud van publicaties meer onder de aandacht te brengen.

- **Nieuwsbrief**

De vereniging geeft drie tot vier keer per jaar een nieuwsbrief uit die aan alle leden en relaties wordt verzonden. Sinds enkele jaren wordt de nieuwsbrief in kleur geprint.

- **Website**

De VHA heeft een eigen website, met de domeinnaam www.historischamstelveen.nl.

In de vorige beleidsperiode heeft de website een andere opzet gekregen, waardoor meer informatie op een aantrekkelijke wijze kan worden gepresenteerd. Naast informatie over de activiteiten van de vereniging wordt op de website ruimte geboden aan (historisch) nieuws over Amstelveen en omstreken.

Activiteiten

- **Tentoonstellingen**

Door het houden van tentoonstellingen wordt gepoogd het verleden voor een grote groep geïnteresseerden in beeld te brengen en op die manier de belangstelling voor de geschiedenis van Amstelveen te stimuleren. Tentoonstellingen worden georganiseerd door een ad-hoc samengestelde groep van (overwegend) bestuursleden. De planning voor de tentoonstellingen wordt jaarlijks ingevuld. In 2017 zullen twee tentoonstellingen plaatsvinden, over Anton Pieck en zijn relatie met Amstelveen in april en over Amstelveense (amateur) kunstenaars in oktober.

- **Lezingen en excursies**

De VHA organiseert ieder jaar (enkele) lezingen over historische en Amstelveense onderwerpen en excursies, om op deze manier een trefpunt te zijn van belangstellenden. Deze activiteiten worden aangekondigd in de nieuwsbrief van de VHA, op de website en in de plaatselijke bladen. Voor de organisatie van lezingen en excursies wil het bestuur graag meer gebruik maken van de banden met zusterverenigingen of aanverwante organisaties.

- **Educatie**

Jeugd

De vereniging streeft ernaar de lokale geschiedenis onder de aandacht te brengen van de jeugd. Het doel hiervan is de jeugd meer belangstelling voor de eigen omgeving bij te brengen en het aantal jeugdleden te doen toenemen. Een van de wegen hiertoe leidt via het onderwijs.

In 2016 is het bestuur begonnen met het ontwikkelen van een les over de geschiedenis van Amstelveen. Dit mondde uit in de les 'Uurtje historisch Amstelveen', bestemd voor de bovenbouw van de basisschool. Een groep 7 van basisschool de Cirkel was als eerste aan de beurt voor de les in ons gebouw. We bieden de kinderen een fotopresentatie en een serie vragen en opdrachten waarbij ze langs de vitrines gaan. In de les is aandacht voor onder andere ons voormalige veendorp, de buitenplaatsen aan de Amstel, het Oude Dorp, onderwijs in Amstelveen en de annexaties door Amsterdam. Tot op heden zijn drie groepen van basisschool de Cirkel geweest en twee groepen van basisschool de Horizon. Meerdere scholen hebben een uitnodiging voor de les ontvangen. We ontvingen leuke reacties van de leerlingen en de leerkrachten. In de nieuwe beleidsperiode zetten wij dit project voort als een van onze speerpunten.

Cursussen en lezingen

Om de belangstelling voor de geschiedenis van Amstelveen te stimuleren streven wij ernaar om cursussen en lezingen te geven aan belangstellenden. Voorbeelden hiervan zijn:

- Een cursus over de historie en de natuur van Amstelveen samen met de IVN, zoals in de vorige beleidsperiode is georganiseerd. Doelgroep: leden en belangstellenden.
- Een cursus Oud Schrift voor leden en belangstellenden.
- Lezingen op verzoek over de geschiedenis van Amstelveen of een specifiek onderwerp hieruit aan bijvoorbeeld instellingen of andere groepen.

- **Onderzoek**

De mogelijkheid bestaat om de resultaten van onderzoek in de Historische Reeks of in Amstel Mare te publiceren of via een lezing aan andere belangstellenden kenbaar te maken. Hierbij kan aansluiting worden gezocht bij andere historische verenigingen of bij archiefinstanties.

- **Archeologie**

De werkgroep Archeologie gaat de komende periode verder met het determineren en restaureren van de vondsten vanuit opgravingen en schenkingen. De resultaten worden gepubliceerd in Amstel Mare en in het Profiel, de nieuwsbrief van de AWN, afdeling Amsterdam en omstreken. In voorkomende gevallen werkt de werkgroep mee aan tentoonstellingen. Via de AWN en de gemeente Amstelveen is contact met instanties, zoals de provincie, om bij opgravingen op het grondgebied van Amstelveen betrokken te raken. Dit leidt er soms toe dat leden van de werkgroep mee kunnen werken aan archeologisch onderzoek op Amstelveense bodem.

- **Interviews**

Vanaf 2017 zullen interviews worden gehouden met personen die nog iets kunnen vertellen over het Amstelveen van vroeger (oral history). Drie leden van de VHA gaan zich hiermee bezighouden. De resultaten publiceren wij in Amstel Mare.

Wij streven ernaar dat het thema 'Tweede Wereldoorlog' een speerpunt is bij het houden van de interviews.

- **Collectievorming**

De VHA heeft inmiddels een collectie boeken, tijdschriften, prenten, foto's, documentatie en voorwerpen opgebouwd, die deels via schenking, deels via aankoop, is verworven. Deze collectie is toegankelijk voor leden en belangstellenden. Het collectiebeleid en collectievorming is als bijlage toegevoegd aan dit beleidsplan.

Voortgegaan zal worden met het inventariseren van de collectie. Het doel is deze te ontsluiten via de computer. Hiervoor beschikken wij over de medewerking van een vrijwilliger.

Monumentenbeleid

In Amstelveen is een (gemeentelijke) Monumentencommissie, die zich bezighoudt met de Amstelveense monumentenzorg. Het beleid van de VHA op het gebied van monumenten is gebaseerd op drie functies die de vereniging kan vervullen:

- een signalerende rol;
- een adviserende rol;
- een ondersteunende rol van instellingen of burgers die zich inzetten voor het behoud van een voor Amstelveen belangrijk object.

Dit beleid strekt zich mede zoveel mogelijk uit tot historisch belangrijke objecten die thans niet meer binnen de grenzen van de gemeente Amstelveen liggen, maar oorspronkelijk bij het grondgebied van Nieuwer-Amstel hebben behoord. Bij de invulling hiervan zal nauw contact met de Monumentencommissie en – indien noodzakelijk- overige instanties worden onderhouden, waaronder de gemeente Amstelveen (adviseur monumenten). Om adequaat te kunnen reageren op verzoeken van particulieren aan de vereniging om zich in te zetten voor het behoud van een bepaald gebouw, is het nodig dat kaders ontwikkeld worden, waarbinnen dit plaats kan vinden. Ook is meer kennis en documentatie op het gebied van gebouwen of historische structuren benodigd en dient een goed contact onderhouden te worden met gemeentelijke en provinciale en landelijke organisatieonderdelen, die zich bezig houden met de zorg voor monumenten.

PR en externe relaties

- **PR en ledenwerving**

PR

Promotie vindt onder andere plaats door het verspreiden van folders en het inrichten van stands tijdens hiertoe geschikte evenementen. De externe communicatie verloopt via persberichten, de nieuwsbrief en de website. In de nieuwe beleidsperiode breiden wij ook de activiteiten op social media uit door de Facebookpagina verder vorm te geven.

Wij zoeken actief contact met Amstelveense media, zoals het Amstelveens Nieuwsblad, RTV Amstelveen en internetnieuwssites zoals Amstelveen.blog.nl en Amstelveenweb.com. Deze nodigen wij bijvoorbeeld uit om verslag te doen van onze activiteiten.

Ook brengen wij onze publicaties onder de aandacht van de gemeente en/of bedrijven als relatiegeschenk.

Daarnaast doen wij zoveel mogelijk mee aan manifestaties met een historisch thema, zoals de Open Monumentendagen en de Maand van de Geschiedenis.

Het doel van promotie is de activiteiten van de VHA beter bekend te maken en de bezoekersaantallen van Orion te verhogen.

Ledenwerving

Het beleid van de VHA is erop gericht het ledenaantal te verhogen en op die manier een bredere basis voor de activiteiten te verkrijgen. De promotie van de activiteiten zoals hierboven genoemd, draagt hieraan bij. Maar ook zullen gerichte ledenwerfacties worden gehouden tijdens markten en door folders te verspreiden via openbare gebouwen, zoals wijkcentra en bibliotheken.

- **Externe relaties**

- De geschiedenis van Amstelveen heeft raakvlakken met die van omliggende gemeenten, zoals bijvoorbeeld Amsterdam, Ouderkerk aan de Amstel en Haarlemmermeer. De contacten met verenigingen uit deze gemeenten hebben in de loop der jaren meer vorm gekregen. Het bestuur streeft ernaar in voorkomende gevallen nauwer samen te werken met historische verenigingen uit de regio. Gedacht wordt aan het gezamenlijk uitbrengen van publicaties of het houden van tentoonstellingen.
- Met de AWN, afdeling Amsterdam en omstreken, is reeds jarenlang een nauw samenwerkingsverband. Ook de samenwerking met andere verenigingen die hetzelfde werkgebied hebben, zal de aandacht krijgen. Te denken valt hierbij aan: de Nederlandse Genealogische Vereniging (NGV), afdeling Amsterdam e.o, de IVN en de Stichting Historische Wandelingen in Ouderkerk aan de Amstel.
- Een bestuurslid is lid van de Bezoekersraad van het Stadsarchief van Amsterdam, waar het historisch archief van de gemeente Amstelveen is ondergebracht.
- Met de gemeente Amstelveen is incidenteel overleg over gezamenlijke projecten.

Financiële middelen

Momenteel ontvangt de VHA een structurele subsidie van de gemeente ten bedrage van € 17.460. Dit bedrag gaat geheel op aan de huur van het verenigingscentrum. Inkomsten komen verder voort uit contributie en extra bijdragen van de leden. Voor speciale projecten en tentoonstellingen worden subsidies gezocht. Voor de uitgaven in de Amstelveense Historische Reeks en de serie Amstelveense Cahiers heeft de vereniging de beschikking over een boekenfonds. Voor Amstel Mare is een apart budget op de begroting beschikbaar gesteld. Tevens zijn in Amstel Mare advertenties opgenomen, die een (klein) deel van de productiekosten compenseren.

Het beleid is erop gericht naast contributie ook inkomsten uit sponsoring te verkrijgen voor specifieke projecten als tentoonstellingen of uitgaven in de Historische Reeks of in de serie Historische Cahiers.

Wanneer de vereniging wordt gevraagd bepaalde activiteiten voor bijvoorbeeld een instantie te ontplooiën wordt hiervoor een vergoeding gevraagd. Ook worden tijdens tentoonstellingen en lezingen entreegelden geheven om de kosten te dekken.

Speerpunten

Het realiseren van de beleidsvoornemens is in sterke mate afhankelijk van het vinden van de benodigde menskracht. Dit kan zowel binnen als buiten de vereniging plaats vinden. Binnen de vereniging is het van belang leden meer te betrekken bij de organisatie van activiteiten en werkgroepen. Hiervoor is het noodzakelijk dat het ledenaantal na een terugloop van de laatste jaren weer gaat stijgen.

Veel aandacht zal dan ook uitgaan naar ledenwerving en pr voor de activiteiten van de VHA. Buiten de vereniging is samenwerking met andere instellingen/verenigingen en stichtingen op het gebied van lokale en algemene geschiedenis een belangrijk speerpunt voor de komende periode. Te denken valt hierbij vooral aan zusterverenigingen uit de omringende gemeenten, de archeologische vereniging (AWN) en de genealogische vereniging (NGV), de IVN maar ook met regionale instanties en de gemeente is het van belang dat een goede samenwerking vorm krijgt of houdt.

Een ander speerpunt zal educatie zijn, om meer jongeren bij de vereniging te betrekken en deze doelgroep interesse voor de lokale geschiedenis bij te brengen.

Tot slot zullen wij ons in de nieuwe beleidsperiode meer gaan richten op het houden van interviews (oral history), waarbij het thema 'de Tweede Wereldoorlog' de nadruk zal krijgen.

Bijlage: collectiebeleid en collectievorming

Versie vastgesteld tijdens de Algemene Ledenvergadering 2013

1. Waarom collectiebeleid en hoe wordt het vormgegeven?

Collectiebeleid biedt een referentiekader voor het nemen van beslissingen over de aanschaf van een object (voorwerp, boek, prent, foto) en/of het accepteren van een schenking. Het collectiebeleid van de Vereniging Historisch Amstelveen dient te worden afgestemd op de volgende twee zaken:

1. de doelstellingen van de vereniging
2. de wensen van de gebruikers.

Ad. 1 De doelstellingen van de vereniging

De vereniging heeft de volgende doelstellingen, vastgelegd in de statuten:

- a. de belangstelling voor de lokale geschiedenis van Amstelveen (Nieuwer-Amstel) te stimuleren;
- b. de plaatselijke geschiedenis te bestuderen en vast te leggen;
- c. de resultaten van studie en onderzoek voor een groter publiek toegankelijk te maken;
- d. de bronnen voor de lokale geschiedenis van Amstelveen te inventariseren en eventueel door aankoop of anderszins te verwerven
- e. het in eigendom en/of bruikleen verwerven van artefacten, die de geschiedenis van Amstelveen betreffen of raken;
- f. een trefpunt te zijn van belangstellenden in de geschiedenis van Amstelveen, teneinde elkaar tot wederzijdse steun te zijn en informatie uit te wisselen;
- g. het historisch aanzien van Amstelveen te bewaren met name door monumentenzorg; en
- h. een standpunt te formuleren en uit te dragen inzake toekomstig archeologisch onderzoek.

Uit de doelstellingen van de vereniging vloeit voort dat het collectiebeleid zich met name richt op de geschiedenis van Amstelveen, monumentenzorg en archeologie. Ook genealogie behoort tot het werkveld van de vereniging.

Ad. 2 De wensen van de gebruikers

De wensen van de gebruikers zijn af te leiden van het gebruik van de collecties in de loop der tijd. De collectie wordt gebruikt voor het verstrekken van informatie, het geven van lezingen, het schrijven van publicaties en het organiseren van tentoonstellingen over de geschiedenis van Amstelveen. De vereniging wil zich daarnaast meer toeleggen op educatie. Ook hiervoor kan de collectie worden ingezet. Hieruit vloeit voort dat de gebruikers met name de collectie van de vereniging raadplegen over de geschiedenis van Amstelveen.

2. Doelstelling collectiebeleid

De voornaamste doelstelling van het collectiebeleid van de vereniging is het versterken van de collectie op het gebied van Amstelveense geschiedenis. Deze doelstelling sluit zowel aan op de wensen van de gebruikers als op de algemene doelstellingen van de vereniging, zoals verwoord in de statuten. De vereniging streeft naar een zo volledig mogelijke verzameling van informatiedragers, in alle talen, voorwerpen die voor onderzoek en onderwijs van belang kunnen zijn voor dit specifieke deelgebied en een zo volledig mogelijke verzameling

objecten over Amstelveen en haar geschiedenis. Nauw verweven met de bestudering van de Amstelveense geschiedenis zijn de onderdelen monumenten, archeologie en genealogie. Ook de geschiedenis van omliggende gemeenten, die een belangrijke rol hebben gespeeld in de geschiedenis van Amstelveen en ondersteunende onderwerpen behoren tot de doelstelling van het collectiebeleid.

3. Collectiebeleid VHA

Het collectiebeleid is verdeeld over een drietal categorieën:

a) Hoofdcollectie

De hoofdcollectie spitst zich toe op het verzamelen van boeken, documentatie en objecten (prenten, schilderijen, historische documenten, kaarten, foto's) die de belangrijkste doelstelling van het collectiebeleid ondersteunen: de geschiedenis van Amstelveen.

b) Ondersteunende collectie

Een collectie ter ondersteuning van (wetenschappelijk) onderzoek op het gebied van de geschiedenis van Amstelveen en educatie. De collectie omvat: Basismonografieën en inleidende werken, de werken van belangrijke auteurs, selecties uit de werken van minder belangrijke auteurs, tijdschriften, bronnenmateriaal, onderzoeksrapporten, congresverslagen.

c) Aanvullende collectie

Een collectie van recent en algemeen materiaal ter introductie en afbakening van een onderwerp of vakgebied. De collectie omvat: de belangrijkste handboeken, historische overzichtswerken, een beperkt aantal belangrijke monografieën en een beperkt aantal representatieve algemene tijdschriften.

Collectie	Verzamelgebieden	Collectiebeleid
Hoofdcollectie	Amstelveen Amstelland (boeken en documentatie, kaartmateriaal) Archeologie (objecten Amstelveen)	Volledige collectievorming
Ondersteunende collectie	Archeologie (objecten buiten Amstelveen) Genealogie Monumenten Amsterdam geschiedenis buurgemeenten Ondersteunende historische onderwerpen (inventarissen, onderzoeksmethoden) Amstelland (overige objecten)	Collectievorming op hoofdlijnen Incidenteel op detail (indien van belang voor de geschiedenis van Amstelveen)
Aanvullende collectie	Algemene geschiedenis	Minimale collectievorming
	Lokale geschiedenis	
	Algemene naslagwerken	

De vereniging breidt haar collectie actief uit door op deze onderdelen aankopen te doen en schenkingen te accepteren. Op overige onderwerpen en vakgebieden vindt geen collectievorming plaats.